

86. gr.

Samgöngumálaráðherra getur sett gjaldskrá, er ákveður fargjöld með leigubifreiðum til mannflutninga og flutningsgjöld sendibifreiða. Hann getur og ákveðið, að gjaldmælir skuli vera í slíkum bifreiðum.

87. gr.

Þeir, sem fyrir gildistöku laga þessara hafa öðlzt rétt til starfa, sem nú er krafizt sérstakrar löggildingar til, halda þeim rétti sínum, enda fullnægi þeir almennum skilyrðum til starfans.

Nota má ökutæki, sem stærra er eða þyngra en leyft er í lögum þessum, ef notkun þess var heimil samkvæmt eldri lögum.

88. gr.

Dómsmálaráðherra setur reglugerðir samkvæmt lögum þessum, nema annað sé tekið fram. Honum er heimilt að setja nánari reglur um einstök ákvæði laganna og framkvæmd þeirra.

Reglugerðir, sem settar hafa verið samkvæmt áður gildandi bifreiðalögum og umferðarlögum, skulu gilda þar til nýjar reglugerðir hafa verið settar, að því leyti, sem samrýmist lögum þessum.

89. gr.

Lög þessi öðlast gildi kl. 06.00 26. maí 1968.

Gjört í Reykjavík, 23. apríl 1968.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Jóhann Hafstein.

L Ö G**um verzlunaratvinnu.****FORSETI ÍSLANDS**

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Tilgangur þessara laga er að tryggja, eftir því sem tök eru á:

1. að borgararnir eigi vól á sem beztri verzlunarfjónustu á hverjum stað og tíma;
2. að þeir aðilar, sem fást við verzlun, séu búnir þeim hæfileikum, að þeir geti uppfyllt skyldur, sem slíkur rekstur leggur þeim á herðar gagnvart viðskiptavinum sínum og samfélaginu;
3. að verzlun geti þrifizt í landinu sem atvinnugrein.

2. gr.

Með orðinu verzlun í lögum þessum er átt við heildverzlun, umboðsverzlun, þar með talin tilboðasöfnun um vörusölu og vörukaup, og smásöluverzlun.

Lög þessi taka þó ekki til:

1. Lyfjaverzlunar, að því leyti sem lyfsalar hafa einkasölu á lyfjum.
2. Sölu á búsafurðum eða fiskfangi, sem maður hefur aflað sjálfur eða skyldulið hans.
3. Sölu framleiðsluvara, hvers konar iðju eða iðnaðar, sem seljandi hefur sjálfur gert.

Verði ágreiningur um, hvort leyfi þurfi samkvæmt lögum þessum til tiltekinnar tegundar verzlunar, sker ráðherra úr, en þann úrskurð má bera undir dómstóla til úrlausnar með málssókn á hendur lögreglustjóra, sem í hlut á.

3. gr.

Verzlun samkvæmt 2. gr. er óheimilt að reka á Íslandi eða í íslenskri landhelgi, nema til komi leyfi samkvæmt lögum þessum.

4. gr.

Hver einstaklingur, sem fullnægir eftirgreindum skilyrðum, á rétt á leyfi eða endurnýjun leyfis til verzlunar, enda hafi réttur til verzlunarrekstrar ekki verið af honum dæmdur:

1. Hefur íslenskt ríkisfang og er heimilisfastur á Íslandi.
2. Er fjárráða.
3. Hefur lokið prófi úr verzlunarskóla, sem viðurkenndur er af ráðherra, eða hefur aðra menntun, sem ráðherra metur jafngilda. Enn fremur má veita þeim verzlunarleyfi, sem um þriggja ára skeið hefur starfað við verzlun og að þeim starfstíma loknum sótt sérstakt námskeið í verzlunarfræðum, sem ráðherra viðurkennir, og lokið þaðan prófi. Meðan ekki er völ á slíkum verzlunarnámskeiðum sem gert er ráð fyrir í þessum tölulið, má veita þeim verzlunarleyfi, sem starfað hefur þrjú ár við verzlun og sannar með vottorðum vinnuveitenda, að hann hafi vegna starfsreynslu sinnar þá þekkingu á bókhaldi, vörum og lagafyrirmælum, sem varða verzlunarrekstur, sem telja má nauðsynlega til að reka verzlun.
4. Fullnægir að öðru leyti þeim skilyrðum, sem sett eru eða sett kunna að verða í lögum og reglugerðum til að mega reka verzlun.

Ákvæði þessarar greinar skulu gilda að svo miklu leyti, sem þau stangast ekki á við ákvæði í samningum Íslands við erlend ríki eða ákvæði alþjóðlegra samninga, sem Ísland kann að gerast aðili að.

5. gr.

Félag eða stofnun á rétt á verzlunarleyfi eða endurnýjun verzlunarleyfis sem hér segir:

1. Beri einhverjir félagar fulla og ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum félagsins, skal það eiga skráð heimili og varnarþing á Íslandi og félagsstjórnin öll og þeir, sem firmað rita, fullnægja skilyrðum 1., 2. og 4. töluliðs 4. gr. Þó skal einn stjórnandi og fulltrúi eða prókúruhafi félagsins fullnægja öllum skilyrðum 4. greinar.
2. Beri enginn félagi fulla og ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum félagsins, skal félagið eiga skrásett heimili og varnarþing á Íslandi og stjórnendur þess fullnægja skilyrðum 2. og 4. töluliðs 4. greinar. Þó skal einn stjórnenda, endurskoðendur og framkvæmdastjórar slíks félags fullnægja öllum skilyrðum 4. gr.

Sé félag hlutafélag, skal hlutafé enn fremur vera að meiru en helmingi eign manna búsettra hér á landi, enda sé ekkert í samþykktum félags, er brjóti í bág við íslensk lög.

6. gr.

Verzlunarleyfi má ekki veita starfsmönnum ríkisins eða ríkisstofnana, starfsmönnum sveitarfélaga eða stofnana þeirra og heldur ekki opinberum sýslunar- mönnum né mökum þeirra, ef hjón búa saman, nema ráðherra hafi úrskurðað, að verzlunarreksturinn megi samrýmast stöðu þeirra.

7. gr.

Verzlunarleyfi er bundið við nafn, persónu eða firma. Eftirlifandi maka er þó heimilt að halda áfram verzlun látins maka síns án nýs leyfis, enda þótt hann fullnægi ekki skilyrðum 4. gr., enda ráði eftirlifandi maki forstöðumann að verzlun- inni, er fullnægi öllum skilyrðum 4. gr.

Sömu reglur gilda, eftir því sem við á, um bú aðila, svo og í því tilfalli, að verzl- unarleyfishafi missi um stundarsakir hæfi samkvæmt 4. gr.

8. gr.

Í verzlunarleyfi skal skráð, hvers konar verzlun samkvæmt 2. gr. leyfð er, og takmarkast heimildin við þá tegund verzlunar. Þó má sá, sem fengið hefur leyfi til heildverzlunar, einnig reka umboðsverzlun eftir sama leyfisbréfi.

9. gr.

Verzlunarleyfi skal annað tveggja gefið út fyrir staðbundna verzlun í ákveðnu lögsagnarumdæmi, sem tiltekið er í leyfisbréfi, eða fyrir landið allt. Verzlun, sem rekin er í hreyfanlegri starfsstöð, skal í þessu tilliti talin með staðbundnum verzl- unum.

Verzlunarleyfi, sem gefið er út fyrir landið allt, veitir heimild til smásöluverzl- unar:

- a. utan löggiltra verzlunarstaða,
- b. innan löggiltra verzlunarstaða með vörutegundir, sem ekki er verzlað með í þeim verzlunarstað.

Leyfi til verzlunar skv. 2. mgr. veitir þó ekki leyfishafa heimild til verzlunar utan lögsagnarumdæmis, þar sem leyfi er út gefið, nema til komi samþykki lögreglu- stjóra, þar sem verzlun á að reka hverju sinni.

Leyfi til heildverzlunar og umboðsverzlunar veitir rétt til að safna tilboðum í vörur hvar á landi sem er og í íslenzkri landhelgi.

10. gr.

Borgarfógeti í Reykjavík eða lögreglustjóri í umdæmi, þar sem aðili ætlar að verzla, lætur leyfisbréf af hendi. Leyfisbréf til verzlunar, sem gildir fyrir landið allt, gefur lögreglustjóri út á þeim stað, þar sem umsækjandi á heimilisfesti eða firma er skráð. Lögreglustjóri annast einnig um, að tilkynning um útgáfu leyfis- bréfsins birtist í Lögbirtingablaði þegar í stað eftir útgáfu leyfisbréfs.

Í tilkynningu skal greina nafn leyfishafa eða firma, heimilisfang, tegund verzl- unar, hvar verzla megi samkvæmt leyfinu og hvenær það var útféið.

Verzlunarleyfi gildir í fimm ár, en skal endurnýjað að þeim tíma liðnum, ef leyfishafi fullnægir þá skilyrðum þessara laga.

11. gr.

Hagstofa Íslands heldur skrá um þá aðila, sem á hverjum tíma hafa leyfi til verzlunarrekstrar.

12. gr.

Hverjum þeim, sem hefur leyfi til að stunda verzlunaratvinnu, ber að hafa fasta starfsstöð eða starfsstöðvar og ber að tilkynna heimilisfang slíkrar starfsstöðvar og breytingu á því heimilisfangi til Hagstofu Íslands.

13. gr.

Verzlunarleyfishafi samkvæmt lögum þessum fyrirgerir leyfi sínu, ef hann fullnægir ekki lengur einhverjum þeirra skilyrða, sem lögín setja fyrir verzlunarleyfi, sbr. þó 2. mgr. 7. gr., eða ef réttur til verzlunar er af honum dæmdur. Sé hæfissmissir einstaklings, sem í hlut á, þannig vaxinn, að úr honum verði bætt eða stjórnandi eða framkvæmdastjóri félags eða stofnunar eigi í hlut, eða slíkt félag eða stofnun fullnægir ekki lengur skilyrðum 4. gr., skal aðili hafa komið þessum atriðum í löglegt horf innan þriggja mánaða frá því breytingin varð, en fyrirgeri ella leyfi sínu. Ráðherra getur lengt þennan frest, ef sérstaklega stendur á.

14. gr.

Fyrir útgáfu leyfisbréfs til að stunda verzlun skal lögreglustjóri (í Reykjavík borgarfélagi) innheimta gjald í ríkissjóð, samkv. 7., 8. og 10. tölulið 29. gr. laga nr. 104/1965, um aukatekjur ríkissjóðs. Fyrir endurnýjun verzlunarleyfis skal innheimta gjald samkvæmt 20. tölulið 29. gr. Endurnýjunargjald skal taka fyrir útgáfu verzlunarleyfis til fyrirtækis, sem starfrækt hefur verið samkvæmt verzlunarleyfi stjórnanda þess.

15. gr.

Ráðherra er heimilt að setja með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

16. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála og varða brot sektum.

17. gr.

Lög þessi öðlast gildi hinn 1. júlí 1968. Frá sama tíma eru úr gildi felld lög nr. 52 27. júní 1925, um verzlunaratvinnu, svo og lög nr. 11 13. febrúar 1943 og nr. 38 29. marz 1961, um breytingu á þeim lögum. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 78 22. nóvember 1907, um farandsala og umboðssala, og lög nr. 45 30. júlí 1909, um námskeið verzlunarmanna.

Ákvæði til bráðabirgða.

Innan eins árs frá gildistöku þessara laga skulu þeir aðilar, sem samkvæmt gildandi lögum hafa rétt til að stunda verzlunaratvinnu á Íslandi, endurnýja þau leyfi í samræmi við ákvæði laga þessara. Séu leyfi ekki endurnýjuð fyrir 1. júlí 1969, falla þau úr gildi.

Aðilar, sem öðlazzt hafa leyfi til einhverrar tegundar verzlunar skv. eldri lögum og stunda slíkan verzlunarrekstur við gildistöku laga þessara, skulu fá leyfi sín endurnýjuð skv. ákvæðum þessara laga, þótt þeir ekki fullnægi kröfum 4. gr. laganna að því leyti sem þær eru strangari en ákvæði 3. gr. laga nr. 52/1925.

Gjört í Reykjavík, 2. maí 1968.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Jóhann Hafstein.